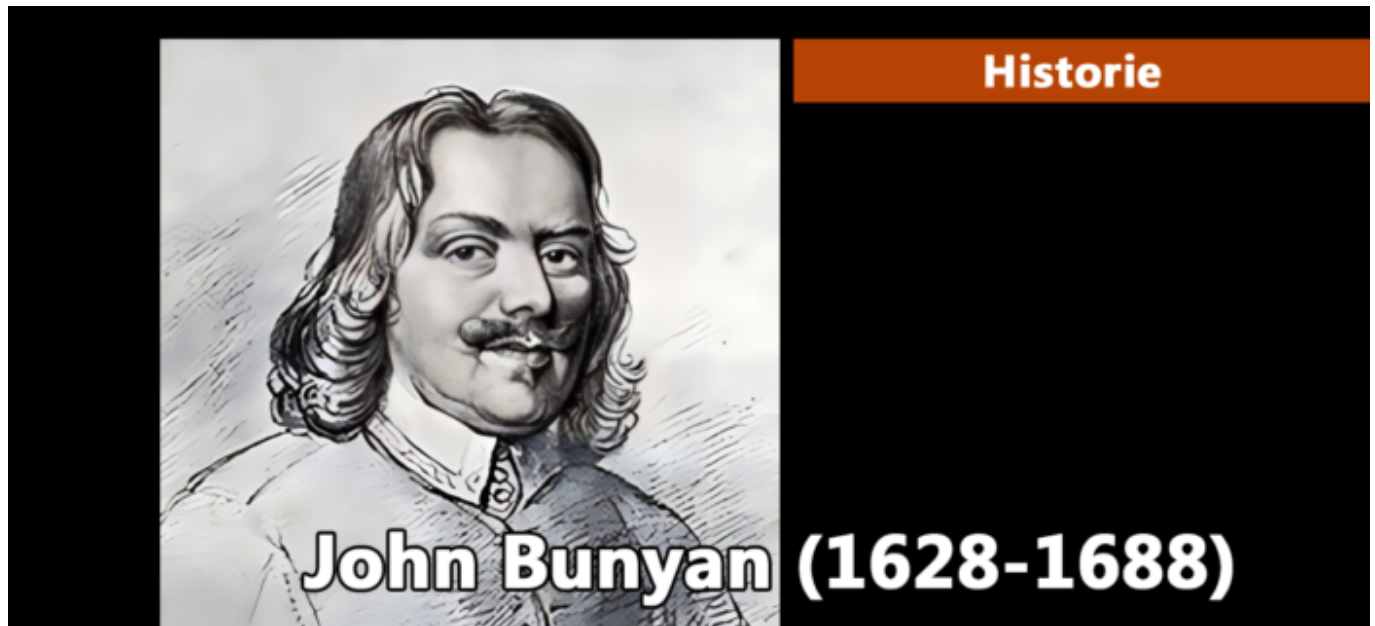

Baptistická encyklopedie: John Bunyan (1628-1688)

Baptistická encyklopedie

John Bunyan (1628-1688)

Významný spisovatel a separatistický/baptistický kazatel

[John Bunyan](#) je slavný kazatel, který ve své knize [Cesta poutníka](#) (*The Pilgrim's Progress*) napsal

jedno z největších klasických děl všech dob.

[Tato kniha](#), kterou sepsal ve vězení za zločin kázání evangelia bez povolení, se stala jednou z nejtisknějších knih v historii. Svě nejslavnější dílo napsal v průběhu let, kdy byl odloučen od své rodiny; trest si odpykával ve vězení v Bedfordu.

Mnozí považují Bunyana za člověka, který se ztotožňuje spíše s puritánským hnutím než s baptisty. Přesto byl pokřtěn baptistickým kazatelem a pastorem sboru volně přidružené k baptistům.

Jeho teologie se v otázce křtu a Večeře Páně lišila od některých konzervativních vůdců, jako byli Kiffin a Knollys. Přesto se plně ztotožňoval s baptisty, kteří usilovali o náboženskou svobodu.

Bunyan se sám označoval za bezbožníka, který byl daleko od Boží milosti v Kristu. Vyšel z temnoty na světlo a své obrácení popsal ve své knize *Grace Abounding to the Chief of Sinners (Milost rozhojnená největším hříšníkům)*.

Bunyan se narodil a vyrůstal na venkově, nikoli ve velkém městě. Budoucí plodný autor se narodil v roce 1628 v Elstowu nedaleko Bedfordu. Následoval svého otce a stal se dráteníkem, ale vzbouřil se proti Bohu a *“podle svého přiznání měl jen málo sobě rovných, a to jak v proklínání, přísahání, lhaní, tak v rouhání se svatému jménu Božímu.”*

Jako teenager se přidal ke *Cromwell's New Model Army (Cromwellově armádě nového vzoru)*, ale ve své vzpurnosti pokračoval. Jednou mu život zachránil spolubojovník, který ho zastoupil při obléhání Leicesteru, a *“když stál na stráži, byl Bunyanův náhradník střelen do hlavy kulkou z muškety a zemřel.”*

Navzdory tomuto těsnému úniku smrti se jeho život nezměnil, dokud se nevrátil do Bedfordu, nečinil pokání ze svých bezbožných způsobů života a nepřišel ke Kristu.

Když se přestěhoval zpět do Elstowu, jeho život změnil dvě zbožné manželky, které ho přivedly ke Kristu a později udržovaly domácnost, když byl ve vězení.

První manželka měla na jeho obrácení zásadní vliv. Bunyan se znovu oženil v roce 1659. Navzdory těžkostem, které jejich rodině způsobilo jeho věznění, ho Elizabeth (jeho druhá manželka) podporovala, zatímco děti musela v letech jejich formování vychovávat z velké části sama. Zemřela v roce 1655 a Bunyan zůstal vdovcem.

V roce 1653 se Bunyan zřekl anglikánské církve, v níž byl jako dítě pokřtěn. Byl přijat do baptistického sboru v Bedfordu křtem ponořením a připojil se ke Giffordovu sboru.

Bunyan také spolupracoval se sborem, jehož byl členem. Stal se diakonem a začal zde s výrazným úspěchem kázat.

Z Elstowa se přestěhoval do Bedfordu a začal kázat ve vesnicích v okolí Bedfordu.

V roce 1658 byl obviněn z kázání bez licence. Jeho služba se časově shodovala se Stuartovskou restaurací v roce 1660, což znamenalo, že neoprávněné kázání by vedlo k trestnému činu. Úřady k němu byly po nějakou dobu poměrně tolerantní a vězení ho postihlo až v listopadu 1660, kdy byl převezen do okresního vězení.

Věznění bylo lepší, než si někteří představovali. Bunyan se pravidelně stýkal se svou rodinou. Měl povoleny návštěvy, několik nocí strávil doma a jednou dokonce odcestoval do Londýna. Žalářník mu občas dovolil kázat na *“nezákonných shromážděních”*, která se tajně sešla.

Důležitější však bylo, že věznění mu dalo podnět a příležitost k psaní. V letech 1660-1672 napsal nejméně devět knih (tři další – dvě proti kvakerům a další výkladové dílo – napsal ještě před svým zatčením).

Bunyan napsal z vězení i další díla. Napsal *Profitable Meditations, Christian Behavior (Křesťanské chování – příručka o dobrých vztazích)* a *The Holy City (Svaté město – výklad Zjevení)*. Po těchto dílech následovala kniha *Grace Abounding to the Chief of Sinners (Milost hojná největším hříšníkům)*, která je považována za největší puritánskou autobiografii.

V letech 1667 až 1672 však Bunyan pravděpodobně strávil většinu času prací na svém největším odkazu, knize *Cesta poutníka*. Tato definitivní kniha byla jeho celoživotním dílem a vznikala několik let a intenzivních opisů při psaní.

Po deseti letech byl Bunyan propuštěn a na několik dalších let se vrátil podruhé. V roce 1675 se však stal nadobro svobodným člověkem.

Jak Bunyan stárnul, pokračovalo tempo jeho služby. Zůstal věrný až do konce své služby. V srpnu 1688, poté co úspěšně zprostředkoval spor mezi otcem a synem, když jel z Readingu v Berkshire do Londýna, se Bunyan nachladil a dostal horečku. Zemřel v domě svého přítele Johna Strudwicka, obchodníka s potravinami a zbožím na Snow Hillu v Holbornu.

Největší otázkou baptistů je: Jak moc byl Bunyan baptista? Odpověď je složitá. Uvěřil a pokřtěn v baptistickém sboru. Jako disident a baptista strávil více než deset let ve vězení. On ani jeho sbor nikdy neopustili baptistické lůno.

Bunyan však byl baptistou přinejlepším volně. Nevěřil, že křest a Večeře Páně jsou církevní obřady, a domníval se, že je lze dodržovat soukromě. V této otázce se střetl s vůdcem baptistů Williamem Kiffinem. Kiffin se domníval, že to znehodnocuje členství v církvi a veřejnou identifikaci věřícího a příslušnosti k baptistům, a nesouhlasil s Bunyanem, který nevěřil, že křest věřícího je nezbytnou podmínkou pro přijetí Večeře Páně.

Bohužel po Bunyanově smrti jeho sbor nezůstal baptistický a byl považován za disidentský sbor, nikoli však baptistický.

Odkaz Johna Bunyana zdaleka nespočívá jen v tom, že byl kazatelem volně přidruženého baptistického sboru. Jeho spisy ovlivnily v průběhu věků mnoho lidí, konkrétně prostřednictvím knihy *Cesta poutníka*.

Nesouhlasil s ortodoxními anglickými baptisty ohledně křtu věřících ponořením jako podmínky členství a zval všechny věřící ke stolu Páně. Společným znakem je jeho boj za náboženskou svobodu; boj, do kterého se zapojil on i ostatní angličtí baptisté.

Zdroj:

Dan Nelson *Early Baptists: A Comparative Study of the Anabaptist and English Baptist Movements (Raní baptisté: Srovnávací studie o anabaptistickém a anglickém baptistickém hnutí)*, Faithful Life Publishers (11. října 2021), 550 str. Více se o něm dozvíte v této knize.

EARLY BAPTISTS

A COMPARATIVE STUDY OF THE ANABAPTIST AND ENGLISH BAPTIST MOVEMENTS

DAN NELSON

Srovnávací studie hnutí anabaptistů a anglických baptistů nabízí jedinečný pohled na historii baptistů. Kniha pokrývá obě skupiny související s baptistickým původem ve víře a praxi.

Málokdy, pokud vůbec, se kniha snažila pokrýt oba směry v jednom svazku. Prostřednictvím této práce získáte dostatečné znalosti, které vás budou informovat, vysvětlovat a inspirovat k hlubokému vhledu do obou hnutí.

Kniha vysvětluje původ a postavy zapojené do rozvíjejících se hnutí, která formovala baptisty. Podrobná studie bude nejen inspirovat prostřednictvím odvážných biografii, ale nabídne vysvětlení historických akcí, které mají vliv na dějiny křesťanství.

Prezentovaná časová osa pomůže čtenářům porozumět událostem z historické perspektivy, jak se obě hnutí vyvíjela. Hlavní události a vlivy jsou pečlivě popsány v celé knize.

Doktrinální část obou skupin odkazuje na víry baptistických vůdců, které se liší od jiných křesťanských skupin, a také na víry, které baptisté sdílejí s těmito skupinami.

Důkladnost knihy je vidět v rozsahu, vhledu a trvalém dopadu baptistického hnutí na svět. Je vysoce informativní pro ty, kteří chtějí porozumět baptistům prostřednictvím přístupu k jejich historii a praxi z odlišné historické perspektivy.

Většina dnešních baptistů nemá o tomto bohatém dědictví žádné znalosti. Nelson nás seznamuje s ranými vůdci těchto hnutí a identifikuje odlišná přesvědčení těchto raných baptistů. Všichni baptisté by byli obohaceni tím, kdyby věděli více o dědictví popsaném pro nás ve Srovnávací studii hnutí anabaptistů a anglických baptistů. _____ Steve Lemke, viceprezident pro institucionální hodnocení a emeritní profesor filozofie a etiky, probošt baptistického teologického semináře v New Orleans

Dan Nelson zvolil jiný přístup, když nám poskytl čtivý příběh, který ukazuje určité spojení našich baptistických předků s evropskými anabaptisty; plus mnoho krátkých biografí různých anabaptistů, kteří se objevili a byli rozšířeni ve středověkém období historie. Zde se lze mnohému naučit a laik pochopí netechnický jazyk autora, který byl dlouhá desetiletí baptistickým pastorem. _____ Jim Duvall, redaktor domovské stránky historie baptistů

Knihu si můžete také koupit na [Amazon.com](https://www.amazon.com).

Dan Nelson

Dan Nelson

Dan Nelson

Dan Nelson působil 35 let jako kazatel *Prvního baptistického sboru v Camarillu* v Kalifornii v oblasti Los Angeles. Zde je popis Danových knih:

Dan Nelson napsal svou nejnovější knihu *“Early Baptists: Srovnávací studie o anabaptistech a anglických baptistických hnutích”*. Jedná se o rozsáhlé dílo o 550 stranách, které podrobně popisuje vůdce, události, mučednictví a věznění obou baptistických směrů.

Rozsáhlá studie se dělí o časové údaje, doktrinní prohlášení a události v bouřlivých dobách pro náboženskou svobodu v 16. a 17. století. Jedná se o průkopnické dílo, neboť žádná kniha se dosud nezabývala oběma baptistickými směry tak rozsáhle. Podpořena vědci a historiky jistě otevře oči při pochopení raných bojů baptistů.

Maloobchodní cena knihy je 29,99 dolarů, ale Dan ji osobně prodává za 24,99 dolarů. Kontaktujte ho pro další podrobnosti.

Danova kniha *Baptist Biographies and Happenings in American History* je sérií chronologických životopisů zajímavých a slavných baptistických vůdců v Americe. Je rozdělena do dvou oddílů a

zahrnuje 44 životopisů a šest historických událostí.

Kniha sleduje kontinuální nit od Rogera Williamse až po současnost ve stručných životopisech nakousnutých ve velkém soustu. Zabývá se počátky, historií a spřízněností s jinými skupinami. Každý životopis navazuje na další, aby ilustroval hlavní body baptistického hnutí.

Kniha je důrazně podporována baptistickými představiteli a vědci a je bohatě rešeršována. CENA: 19,99 USD (brožovaná verze).

A Burning and Shining Light (Hořící a zářící světlo) je životopisem George Whitefielda a výsledkem mnohaletého historického výzkumu a dokumentace. Je pokračováním studie, která začala doktorskou disertační prací o vůdcích prvního velkého probuzení a jejich stylu kázání.

Jedná se pravděpodobně o nejchronologičtější Whitefieldův životopis, jaký byl kdy napsán. Zahrnuje jeho rozsáhlou službu a motivaci stát se prvním transkontinentálním evangelistou v historii.

Byl prvním evangelistou pro masu a podle některých názorů otcem evangelikálního hnutí. Jeho sedm cest do Ameriky k němu vytvořilo v tehdejších koloniích hlubokou lásku. Kniha se těší silné podpoře populárních Whitefieldových badatelů, kazatelů, jižanských baptistických pedagogů a prezidentů. Dan také předvádí dramatický monolog a úryvky kázání o Whitefieldovi v převleku za Whitefielda. CENA: 19,99 USD

První dvě Danovy knihy se zabývají různorodými tématy.

"Baptist Revival" ("Baptistické probuzení") podává stručný výklad některých názorů a praktik, díky nimž se baptisté stali jedinečnými, přičemž své psaní podporuje Písmem a historií. CENA: 11,99 USD

"Game on All the Time" je zábavná kniha vyprávějící o Danově otci, který byl trenérem fotbalu na střední škole na Jihu. Vypráví historky ze šatny, líčení otcova života, mnoho zajímavých příběhů o rodině a společenství, které oplývají spoustou humoru. CENA: 13,99 USD

Dan působil také jako kazatel dvou dalších baptistických sborů. Je držitelem titulu doktora duchovní služby na *Southwestern Baptist Theological Seminary* ve Fort Worthu v Texasu, doktora filozofie na *California Graduate School of Theology* v Glendale v Kalifornii, magistra teologie na *New Orleans Baptist Theological Seminary* v New Orleans v Louisianě a navštěvoval *Golden Gate Baptist Theological Seminary* v Mill Valley v Kalifornii. Je absolventem *Univerzity Williama Careyho* v Hattiesburgu ve státě Mississippi, kde získal titul bakaláře.

Dan a jeho manželka Janice mají dvě dcery: Kristu a Kimberly, které žijí se svými rodinami v Texasu a Oregonu.

Dan působil ve správní radě *Jihozápadního baptistického teologického semináře* a jako národní předseda absolventů *New Orleans Baptist Theological Seminary*.

Štěpán Křivánek

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)